

Jiří a Zdenka Tichotovi: Dobře uspořádané vzpomínání

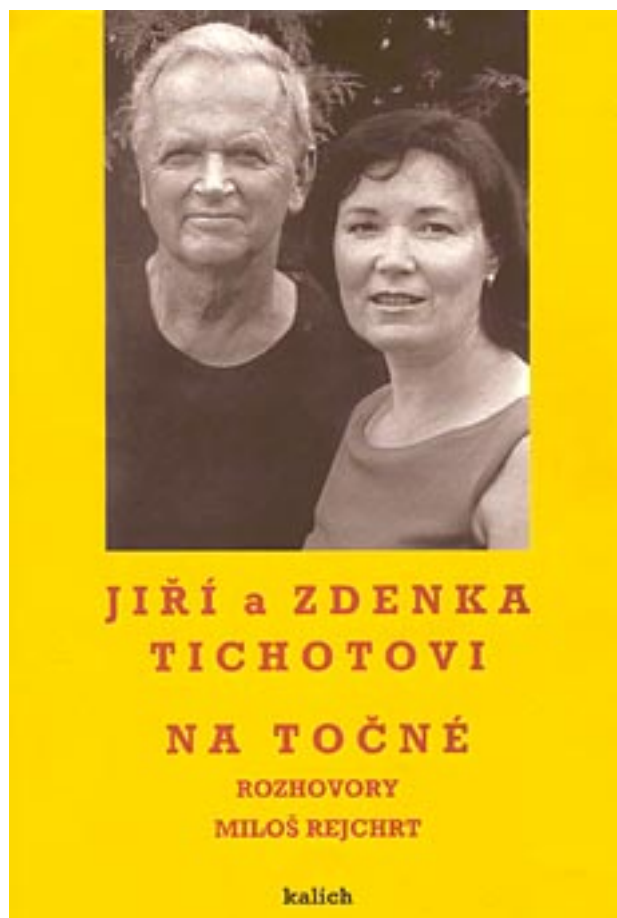
Napsal uživatel Tomáš Hrubý
Pondělí, 28 Červen 2004 04:00

Miloš Rejchrt: Jiří a Zdenka Tichotovi; Na Točné. Rozhovory. Kalich, 2003, 190 stran,
příloha - CD **Svítá a hvězdy
blednou**

Miloš Rejchrt je evangelický farář, momentálně jeden z nejvyšších činníků Českobratrské církve evangelické. Už zkusil být také rozhlasovým redaktorem, členem Rady pro rozhlasové a televizní vysílání, politikem - a před tím také topičem a vůbec pronásledovaným chartistou. Mimo to všechno je také muzikant: v 70. letech hrál krátce s výbornou kapelou Berani a hlavně složil předlouhou řadu písniček - snad by se dalo říct víceméně křesťanského folku.

Zdenu a Jiřího Tichotovy

asi nemusím obsáhle představovat. Ti tři spolu vedli "společné rozhovory v červnu 2003 na Točné" - tj. v domě, který si Tichotovi postavili na jižním konci Prahy (a alespoň podle prvního dojmu i na konci civilizace). Výsledkem byla kniha "folkařských memoárů" - kupodivu zatím nepřiliš provozovaného žánru.

Aby publikace tohoto druhu uspěla, musí samozřejmě zpovídání být dostatečně populární, což u protagonistů naší nejstarší folkové skupiny, která nemá ani po více než čtyřiceti letech

Napsal uživatel Tomáš Hrubý
Pondělí, 28 Červen 2004 04:00

existence problém vyprodat libovolné sály, je splněno. Ale to, co z knihy tohoto typu dělá strhující zážitek, je způsob vyprávění, který rozhodně není vlastní všem celebritám. Mohu dosvědčit, že jestli existuje v žánru člověk, jehož slova namluvená do diktafonu se nemusí přehazovat sem tam lopatou, ale mohou se v podstatě ihned tesat do mramoru, pak je to Jiří Tichota. Živost, pohotovost, vtip, ale současně krásný jazyk a hutná sdělení - to jsou atributy výpovědi jak Jirky, tak i Zdeny. Důležité je ovšem, o čem se mluví - a proto jsem v úvodu zdoluhavě představoval Miloše Rejchrtu; kormidlování mezi tématy byla jeho práce a schopnost dobře položit otázku jeho zásluha.

Jednotlivé oddíly mapují život a dílo obou zpovídaných velmi zhruba chronologicky. Kapitoly o rodinách, dětství a mládí obou muzikantů jsou nesmírně zajímavé - třeba jen proto, že se mluví o událostech a skutečnostech, které byly ve všech možných rozhovorech se Spirituál kvintetem provětrávány asi nejméně. Bez dechu sledujeme "thriller" o Jiřího otci v době Pražského povstání nebo (aspoň my, ne-až-takoví pamětníci) zjišťujeme, jak významným novinářem byl Zdenin otec Vladimír Tosek. Obdivujeme obrovskou touhu po hudbě a s ní spojenou vůli Jiřího ("*šest až osm hodin denně jsem vydržel cvičit na kytaru? opisoval jsem si z knihovny noty*"), která ho nakonec navzdory představám jeho otce odvedla z chemie přes vojnu na muzikologii ("*měl jsem nastudováno hodně dopředu? ve třetím ročníku už mě udělali asistentem*"). V oddílech týkajících se období od 60. let do dneška tvoří samozřejmě ústřední linii vzpomínky spojené se Spirituál kvintetem, ale minimálně stejně prostoru je věnováno osobnějším odbočkám: třeba vzpomínám na zajímavé lidi nebo zásadní setkání (s Miroslavem Horníčkem, Žannou Bičevskou, Čechochilanem Janem Steinem, farářem Vítem z Chicaga, písničkářem Sašou Dolským, prezidenty Havlem, Bushem seniorem i Clintonem), líčením dusných poměrů na katedře muzikologie, kde Jiří pracoval až do roku 1986 nebo dost drsným životním podmínkám ze 70. let, kdy Tichotovi také bydleli na Točné - ale v chatě s kadibudkou. ("*V té době jsme svépomocně budovali družstevní byt. Jezdil jsem makat na stavbu, pensum 1200 hodin ročně, při tom jsem učil na škole a hrál s Kvintetem skoro každý den*".)

Podíl Miloše Rejchrtu na celkovém výsledku se projevuje ve volbě oblíbených témat. Zajímá ho (naštěstí) vše kolem muziky, ale také se hodně ptá na politické pozadí nebo řekněme dobové souvislosti. ("*Když jste si tehdy zpívali Kryla, neměli jste pocit, že revoltujete proti režimu?*" "*Byl jsi v komisi, která posuzovala, zda smějí vystupovat Plastic People. Jaký byl tvůj postoj?*") Dozvídáme se o zákazech a o kličkování mezi nimi, o neustálých výsleších na StB. Řeč přišla ale i na Festival politické písně Sokolov (včetně polemiky s Vondrákovými Legendami folku a country: "

V televizi to vypadalo, že zatímco jiné kapely statečně vzdorovaly, my byli jen takoví snaživí kolaboranti

.") nebo Antichartu. Diskuse o podobných tématech je velmi věcná; nesmírně chvályhodné i úctyhodné je, že nikde se Tichotovým ani malinko nezvrhává v slohovou práci na téma "

Jak Spirituál kvintet boural socialismus a kdo jiný mu - možná - malinko pomáhal

". Ostatně, v celém rozhovoru jsou oba zpovídaní schopní vidět se s nadhledem a dělat si ze

sebe legraci. ("

Byla jsem jiskřička. A přišlo mi samozřejmé, že my hodné děti jsme jiskřičky. Čekala mne kariéra jiskřička, pionýr, svazák, komunista. To bylo nejvš, kam to hodné dítě mohlo dotáhnout .") Že existují celé časové úseky, kterých se kniha nedotkne, si tak čtenář nemusí téměř ani povšimnout. Ale je to tak: jedná se o knihu rozhovorů a ne o encyklopedické životopisy (i historie SK - příchody a odchody jednotlivých členů - by se podle této publikace dávala obtížně dohromady).

Text ožívují dobře vybrané fotografie, faximile udání místopředsedkyně ONV Klatovy (z června 89!) nebo naopak dopisy fanoušků (včetně Milana Uhdeho). Součástí knihy je samostatně neprodejná CD ***Svítá a hvězdy blednou***. Obsahuje šest oblíbených skladeb Jiřího rodičů (jako ilustraci k publikovaným vzpomínkám), pět nikdy nevydaných nahrávek Spirituál kvintetu (všechny live, dvě dokonce vyčištěné amatérské nahrávky ze 70. let) a pět skladeb pro loutnu a zpěv - tedy hudbu, se kterou se Jiří a Zdena Tichotovi v poslední době občas objevují na veřejnosti. Jste-li příznivci Spirituál kvintetu, už jenom "bonusový kotouček" by měl způsobit pocit, že ho prostě musíte mít. A "navíc" si ještě báječně počtete.